

KC-222

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

October / November - 2017

Gujarati : CC - 508

(સાહિત્ય સિદ્ધાંત વિચાર-૧)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ઉપાદાન ભેદે કલાભેદ ચર્ચા, શ્રેષ્ઠ કલાની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ (અ) વ્યવહારભાષા અને સાહિત્ય ભાષાનો ભેદ જણાવો.
(બ) ભામહ, મમ્મટ, એરિસ્ટોટલ અને મેથ્યુઆર્નોલ્ડે આપેલ કાવ્યની વ્યાખ્યાઓ સમજાવો.
- ૨ 'પરમ આનંદની પ્રાપ્તિ કાવ્યનું શ્રેષ્ઠ પ્રયોજન છે.' - સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ શબ્દ શક્તિ સમજાવી લક્ષણશક્તિના ભેદ-પ્રભેદ વિગતે સમજાવો. ૧૪
- ૩ ભરતનું રસસૂત્ર સવિસ્તર સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ ક્ષમેન્દ્રના ઔચિત્ય વિચારની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
(૧) સાહિત્યમાં પરંપરા અને પ્રયોગ
(૨) અનુભૂતિનું સાહિત્યમાં રૂપાંતર
(૩) ભાવન પ્રક્રિયા
(૪) કાવ્યમાં છંદ અને અલંકારનું સ્થાન

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાતના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

૧૪

- (૧) લલિતેતર કલા કોને કહે છે ? ઉદાહરણ આપો.
- (૨) મિશ્ર કલા કઈ છે ? કેમ ?
- (૩) કાવ્યના હેતુ કયા છે ?
- (૪) કાવ્યના પ્રકાર કેટલા છે ? કયા કયા ?
- (૫) વર્ડઝવર્થે આપેલ કાવ્યની વ્યાખ્યા જણાવો.
- (૬) વ્યંજના શક્તિ એટલે શું ? તેના પ્રકાર જણાવો.
- (૭) આનંદવર્ધનના ગ્રંથનું નામ શું છે ?
- (૮) છંદના મુખ્ય પ્રકાર કયા કયા છે ?
- (૯) જગન્નાથના મતે રમણીયતા એટલે શું ?
- (૧૦) અનુભાવ એટલે શું ?
- (૧૧) અલંકારની વ્યાખ્યા આપી, તેના મુખ્ય પ્રકાર જણાવો.
- (૧૨) ચિત્રકલા અને સંગીતકલાનું ઉપાદાન જણાવો.